

Leugenachtig, tendentius en respectloos

Universiteitsbestuurder Bert van der Zwaan liet zich onlangs in een landelijk dagblad uiterst laatlundkend over zijn studenten uit: 'Een Nederlandse student steekt de helft zo weinig uren in de studie als een Singaporees of Amerikaan' (VK 14/6/2011).¹ Dit soort uitspraken is al zo vaak gedaan dat niemand er meer van opkijkt. Maar wat is het waarheidsgehalte ervan? Zijn hooggeleerde collega Frank van Vree, gasthoogleraar aan de New York University, geeft hem lik op stuk (lezersbrief VK 16/6/2011): er wordt in de Verenigde Staten steen en been geklaagd over de lage studie-inzet van de gemiddelde student. En dat terwijl een academisch jaar van slechts 32 tot 35 weken aldaar niet ongebruikelijk is.

Maar afgezien van deze manke internationale vergelijking, is zo'n categorische uitspraak over 'de' (Nederlandse) student nogal tendentius. Gesteld: men meet de tijdsbesteding van een knappe kop (36 upw), een zwakke student (44 upw) en een deeltijdstudent (16 upw). Gedrieën draaien ze dan **gemiddeld** slechts 32 uur per week. Een dergelijke maat van centrale tendentie is zinledig als men daaraan geen spreidingsmaten toevoegt, zoals de tijdsbesteding binnen het eerste en tweede ijverkwartiel. Verder zijn er grote verschillen tussen studierichtingen. Zoals uit een OCW-grafiekje blijkt, stijgt de tijdsbesteding naarmate het aantal verroosterde contacturen hoger is.² Toch laat de onderstaande tabel zien dat zelfs de **gemiddelde** student in Nederland nog een substantieel aantal uren in z'n studie steekt.

Al met al moet de laatlundkende stelling van de nieuwbakken UU-rector Van der Zwaan over de studie-inzet van 'de' Nederlandse student leugenachtig en tendentius genoemd worden. Het is verwerpelijk dat hij de reputatie van zijn studenten op deze manier te grabbel gooit. In de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening wordt van professionele docenten verlangd dat zij respect tonen voor studenten (I.2) en dat zij zorgvuldig met hen omgaan (I.5).³ Maar in zijn openbare uitlatingen toont de academische leider Van der Zwaan zich ronduit respectloos tegenover zijn studenten.

OCW Studentenmonitor 2009

OPLEIDINGSTYPE	Heeft student betaald werk naast studie?	Gemiddeld aantal onderwijs-, studie- en stage-uren per week, geperceerd op een veertigjarige week	
		Gemiddelde eerstejaarsstudent	Gemiddelde ouderejaarsstudent
HBO: voltijds (incl. veel stage!)	nee	92% (37 uur)	100% (40 uur)
	ja, bijbaan ⁴	85% (34 uur)	90% (36 uur)
WO: voltijds (incl. evt. stage)	nee	80% (32 uur)	95% (38 uur)
	ja, bijbaan ⁴	70% (28 uur)	80% (32 uur)
WO: deeltijds (zonder stufi, niet duaal)	nee	35% (14 uur)	72% (29 uur)
	ja, parttime baan	48% (19 uur)	52% (21 uur)
HBO/WO: overige (deeltijds en duaal)	?	p.m.	p.m.

Bron: <http://www.studentenmonitor.nl> > 2009 > Tijdsbesteding > Met en zonder betaalde baan > Voltijd- en deeltijdstudenten > Tabel 08.02a

Wes Holleman

weblog onderwijs 17-6-2011

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/5288/Onderwijs/article/detail/2444668/2011/06/14/Tentamenuitslagen-niet-langer-anoniem-bij-Universiteit-Utrecht.dhtml>

² http://www.trendsbeeld.minocw.nl/grafieken/3_1_2_15.php (OCW-Studentenmonitor 2009)

³ <http://www.vsnu.nl/web/file?uud=30f9a780-9fd7-4282-a6be-385731036409&owner=30689d27-c794-4a77-a4b1-99268909879a&contentid=119>

⁴ Waaronder (betaalde) student-assistentschappen.